

Nr 197

*Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående
domartjänster vid vissa underrätter jämte motioner.
(3:e avd.)*

I *propositionen nr 166* har Kungl. Maj:t under åberopande av utdrag ur statsrådsprotokollet över justitieärenden för den 31 oktober 1968 föreslagit riksdagen att

- a) bemyndiga Kungl. Maj:t att den 1 januari 1969 inrätta den tingsdomartjänst och den rådmantjänst som förordats i statsrådsprotokollet,
- b) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidta de övergångsåtgärder i fråga om två häradshövdingtjänster som angivits i statsrådsprotokollet.

I detta sammanhang har utskottet behandlat

dels motionen I: 1032 av herrar *Alexanderson* och *Ernulf* vari hemställts att riksdagen bemyndigar Kungl. Maj:t att, utöver vad i *propositionen* föreslagits, inrätta ytterligare en tingsdomartjänst, avsedd att placeras i Västerviks domsaga,

dels de likalydande motionerna I: 1037 av herr *Bertil Petersson m. fl.* och II: 1313 av herr *Dahlgren m. fl.* vari hemställts att riksdagen måtte besluta

- 1) att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att den nuvarande domkretsindelningen i Kalmar län inte ändras innan statsmakterna tagit slutgiltig ställning till principerna för en allmän domkretsreform samt
- 2) att avslå Kungl. Maj:ts *proposition nr 166* i vad den avser förändringar i domarorganisationen i domsagorna i Kalmar län.

Utskottet. Kungl. Maj:t har innevarande år förordnat om ändringar i den judiciella indelningen berörande Kalmar län att gälla fr. o. m. den 1 januari 1969. I motionerna I: 1037 och II: 1313 föreslås riksdagen hemställa om uppskov med ändringar i den judiciella indelningen.

I *propositionen* föreslås riksdagen ge Kungl. Maj:t bemyndigande bl. a. i fråga om domartjänster i Kalmar län, vilket förslag föranletts av indelningsändringarna. Motionärerna föreslår riksdagen att i konsekvens med deras ställningstagande i indelningsfrågorna avslå Kungl. Maj:ts förslag såvitt rör Kalmar län.

Kungl. Maj:ts beslut om ändringar i den judiciella indelningen i Kalmar län har motiverats i huvudsak av tidigare fattade beslut om ändringar i den kommunala indelningen enligt fastställda planer och har dessutom samband med avgångar från domartjänster. Enligt utskottets mening stämmer

Kungl. Maj:ts ifrågavarande beslut överens med hittillsvarande tillämpning mot vilken riksdagen inte uttalat någon erinran. Besluten innebär därför inte något föregripande av ett kommande principbeslut. De skäl som talar för indelningsändringar redan nu måste anses väga tyngre än det skäl för uppskov som det avsedda principbeslutet i och för sig utgör. Utskottet avstyrker motionerna I: 1037 och II: 1313 och tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag såvitt nu är i fråga.

Mot Kungl. Maj:ts förslag i övrigt har utskottet inte någon erinran.

I fråga om ordinarie domartjänster i Västerviks domsaga har utskottet funnit att i andra domsagor även ett större antal mål än det för Västerviks domsaga beräknade inte bedömts motivera mer än två ordinarie domartjänster. Den förstärkning som förhållandena i domsagan i övrigt motiverar bör enligt utskottets mening och som departementschefen anfört ges genom att extra domarpersonal ställs till förfogande. Utskottet avstyrker därför bifall till motionen I: 1032.

Utskottet hemställer

1. att riksdagen med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionerna I: 1037 och II: 1313 bemyndigar Kungl. Maj:t

a. att den 1 januari 1969 inrätta den domartjänst som förordats i statsrådsprotokollet,

b. att vidta de övergångsåtgärder i fråga om två häradshövdingtjänster som angivits i statsrådsprotokollet,

2. att riksdagen bemyndigar Kungl. Maj:t att den 1 januari 1969 inrätta den rådmanstjänst som förordats i statsrådsprotokollet,

3. att riksdagen avslår motionen I: 1032.

Stockholm den 5 december 1968

På statsutskottets vägnar:

GÖSTA BOHMAN

Vid ärendets slutbehandling inom utskottet har närvarit

från första kammaren: herrar Näsström (s), Birger Andersson (s), Axel Andersson (fp), Fritz Persson (s), Rikard Svensson (s), fru Wallentheim (s), herrar Kaijser (h), Mårtensson (s), Ottosson (h), Herbert Larsson (s), Per Jacobsson (fp), Högström (s), Nils-Eric Gustafsson (cp), Schött (h) och Johan Olsson (cp) samt

från andra kammaren: herrar Bohman (h), Karlsson i Olofström (s), Blidfors (s), Ståhl (fp), Mellqvist (s), fru Lewén-Eliasson (s), herrar Nihlfors (fp), Mattsson (cp), Turesson (h), fröken Olsson (s), herrar Lindholm (s), Antonsson (cp), Fagerlund (s), Mundebo (fp) och fru Holmberg (s).

Reservation

av herrar *Axel Andersson* (fp), *Kaijser* (h), *Ottosson* (h), *Per Jacobsson* (fp), *Nils-Eric Gustafsson* (cp), *Schött* (h), *Johan Olsson* (cp), *Bohman* (h), *Ståhl* (fp), *Nihlfors* (fp), *Mattsson* (cp), *Turesson* (h), *Antonsson* (cp) och *Mundebo* (fp) som anser att

dels det stycke i utskottets yttrande som på s. 1 börjar med »Kungl. Maj:ts beslut» och på s. 2 slutar med »i fråga» bort ha följande lydelse:

»Kungl. Maj:ts förslag i fråga om domartjänster i Kalmar län återförs till beslut om ändringar i den judiciella indelningen. Enligt utskottets mening borde vid en tidpunkt då ett principbeslut rörande domkretsindelningen är nära förestående endast smärre och oundvikliga ändringar komma i fråga i den omfattning som förutsätts i motionerna I: 1037 och II:1313. Den indelningsändring i Kalmar län, vilken är grund för Kungl. Maj:ts förslag om tjänster i motsvarande delar, får avsevärda verkningar. De motiv som talat för en indelningsändring kan inte väga upp de principiella skälen för ett uppskov. Utskottet förutsätter därför att Kungl. Maj:t i vart fall uppskjuter ikraftträdandet av beslut om judiciella indelningsändringar i Kalmar län till en tidpunkt då riksdagen prövat principfrågorna. Med denna utgångspunkt föreligger ej heller anledning att bifalla Kungl. Maj:ts förslag såvitt nu är i fråga. Vad utskottet i detta sammanhang anfört bör i anledning av motionerna I: 1037 och II: 1313 ges Kungl. Maj:t till känna.»

dels utskottets hemställan under 1. bort ha följande lydelse:

»1. att riksdagen med avslag å Kungl. Maj:ts förslag, såvitt nu är i fråga, och i anledning av motionerna I: 1037 och II: 1313 som sin mening ger Kungl. Maj:t till känna vad utskottet anfört i fråga om domartjänster m. m. i Kalmar län,»